

DECIZIE

10 iulie 2013

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului,
judecătorul:

Valeriu Doagă,

Judecătorii:

Nicolae Clima, Vera Macinskaia
Iurie Diaconu, Ion Vilcov,

examinînd recursul declarat de către Gangurean Oleg, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Gangurean Oleg împotriva lui Surugiu Dumitru, privind partajarea în natură a bunului proprietate comună pe cote-părți,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 13 noiembrie 2012, prin care a fost menținută hotărîrea Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 28 iunie 2012, de respingere a acțiunii,

c o n s t a t ă :

La 13 ianuarie 2012, Gangurean Oleg a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Surugiu Dumitru, privind partajarea în natură a bunului proprietate comună pe cote-părți.

În motivarea acțiunii, reclamantul a invocat că este fiul Valentinei Gangurean, decedată la 23 octombrie 2003 și nepotul Mariei Surugiu, decedată la 21 septembrie 2010.

Surugiu Maria, împreună cu fratele său, Surugiu Dumitru, deținea cu titlu de proprietate comună pe cote-părți bunul imobil situat în mun. Chișinău, șos. Muncești, 257, precum și toate anexele acestuia.

Reclamantul indică că, după decesul Mariei Surugiu a fost deschisă succesiunea averii sale, iar calitatea de moștenitori legali urma a fi atribuită lui Gangurean Oleg și unchiului său, Surugiu Dumitru.

Conform certificatului eliberat la 26 august 2011, de către notarul public Bumbu Adelina, reclamantului i-a fost atribuită calitatea de moștenitor legal a averii Mariei Surugiu, decedată la 21 septembrie 2010.

Prin certificatul în cauză se atestă ca moștenitor legal al 1/2 cotă-parte din averea succesorală a Mariei Surugiu este Gangurean Oleg, iar la cea de a doua cotă-parte din averea succesorală, nu a fost eliberat certificat de moștenitor legal.

Indică reclamantul că la 29 august 2011, s-a adresat la Oficiul Cadastral Teritorial Chișinău, cu cererea de înregistrare a certificatului său de moștenitor legal, fiind înregistrat dreptul de proprietate asupra 1/6 cotă-parte din bunul imobil.

Reclamantul indică că, această înregistrare servește drept temei de recunoaștere a reclamantul ca proprietar exclusiv al cotei-părți ideale de 1/2 din cota-parte a Mariei Surugiu din bunului situat în mun. Chișinău, șos. Muncești 257.

Mai precizează reclamantul că din octombrie 2010 – după decesul Mariei Surugiu, Surugiu Dumitru, profitând de aflarea peste hotarele țării a reclamantului, s-a instalat cu traiul împreună cu familia sa pe partea din imobil ce aparține de drept decedatei, extinzându-și în mod abuziv dreptul de posesie și folosință și asupra anexelor imobilului în cauză.

Reclamantul a solicitat instanței judecătorești atribuirea în natură lui Gangurean Oleg a cotei-părți din casa de locuit, situată în mun. Chișinău, șos. Muncești 257, în mărime de 1/2 din cota-parte de 1/3, ce aparține Mariei Surugiu; a atribui bunurile conexe, în schimbul unei sulte, în favoarea sa sau al celui alt coproprietar, Surugiu Dumitru, ori realizarea împărțirii de fapt a celor 4 construcții accesorii, în proporții egale (de 2 la 2), precum și împărțirea în natură a terenului pentru construcții; obligarea lui Surugiu Dumitru să achite de despăgubiri în valoare de 10.000 lei în beneficiul lui Gangurean Oleg.

Prin hotărârea Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 28 iunie 2012, acțiunea a fost respins.

Nefiind de acord cu hotărârea instanței de fond, la 31 iulie 2012, Gangurean Oleg a contestat-o cu apel, prin care a solicitat casarea acesteia, cu pronunțarea unei hotărâri noi, de admitere a acțiunii. La fel, a solicitat Gangurean Oleg numirea unei expertize tehnice, în vederea stabilirii modalității de partajare a averii comune pe cote-părți.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 17 octombrie 2012, demersul lui Gangurean Oleg privind numirea unei expertize, a fost respins.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 17 octombrie 2012, cererea de apel declarată de către Gangurean Oleg a fost respinsă, iar hotărârea instanței de fond – menținută.

La 25 ianuarie 2013, Gangurean Oleg a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel și a hotărârii instanței de fond, prin care a solicitat casarea acestora și pronunțarea unei hotărâri noi, de admitere a acțiunii.

În motivarea cererii de recurs recurentul a invocat că instanțele ierarhic inferioare, nu au constatat și elucidat pe deplin circumstanțele pricinii.

Mai indică recurentul că în cadrul judecării pricinii, a solicitat numirea unei expertize tehnice, în vederea stabilirii modalității de partajare a bunului proprietate comună pe cote-părți. Însă, nu a cunoscut despre imposibilitatea efectuării respective și despre faptul că urma să mai prezinte expertului actele solicitate.

Conform prevederilor art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărîrii sau a deciziei integrale.

Materialele cauzei atestă, că Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia la 17 octombrie 2012 și a fost expediată părților la 07 decembrie 2012. Cererea de recurs a fost depusă la 25 ianuarie 2013, motiv pentru care cererea de recurs se consideră a fi depusă în termen.

Examinînd materialele dosarului în raport cu argumentele invocate în cererea de recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ conchide că recursul înaintat de Gangurean Oleg este întemeiat și urmează a fi admis, din următoarele considerente.

Conform art. 445 alin. (1) lit. c) CPC, instanța de recurs, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită pricina spre rejudecare în instanța de apel în toate cazurile în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs

Materialele cauzei atestă că în baza certificatului de moștenitor legal eliberat la 26 august 2011, s-a atestat că moștenitor al averii Mariei Surugiu decedată la data de 21 septembrie 2011, este la 1/2 cotă-parte nepotul Gangurean Oleg născut la 09 octombrie 1976, mama căruia Gangurean Valentina a decedat la 23 octombrie 2003.

Potrivit certificatului de moștenitor legal, Gangureanu Oleg a devenit proprietarul a 1/2 cotă-parte din imobilul situat în mun. Chișinău, șos. Muncești 257, compus din: 1/3 cotă-parte din casa de locuit individuală cu suprafața de 228,8 m.p, 1/3 cotă-parte – terenul cu suprafața de 0,032 ha, precum și 1/3 cotă-parte din terenul cu suprafața de 0,103 ha.

Conform prevederilor art. 344 alin. (1) Cod civil, proprietatea este comună în cazul în care asupra unui bun au drept de proprietate doi sau mai mulți titulari.

Potrivit prevederilor art. 361 Cod civil, împărțirea bunului proprietate comună pe cote-părți se face în natură, proporțional cotei-părți a fiecărui coproprietar. Dacă bunul proprietate comună pe cote-părți este indivizibil ori nu este partajabil în natură, împărțirea se face prin: a) atribuirea întregului bun, în schimbul unei sulțe, în favoarea unui ori a mai multor coproprietari, la cererea lor; b) vânzarea bunului în modul stabilit de coproprietari ori, în caz de neînțelegere, la licitație și distribuirea prețului către coproprietari proporțional cotei-părți a fiecăruia dintre ei.

În cadrul judecării pricinii în instanța de fond, reprezentatul lui Gangurean Oleg, a înaintat un demers prin care a solicitat numirea unei expertize tehnice în construcție, pentru a se putea determina posibilitatea partajării în natură a casei de locuit cu anexele și terenul de pământ pe care este situat imobilul nr. 257 din șos. Muncești, mun. Chișinău, conform cotei-părți deținute, cât și variantele posibile de partajare în natură a casei de locuit cu anexele și terenul de pământ pe care este situat imobilul nr. 257, șos. Muncești, mun. Chișinău conform cotei-părți deținute.

Prin încheierea Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 07 mai 2012, s-a dispus efectuarea expertizei tehnice în construcție privind partajarea în natură a imobilului situat în mun. Chișinău, șos. Muncești 257, în baza dosarului civil nr. 2-206/12 și a documentelor anexate la dosar, punând față de experți întrebările dacă este posibil de a partaja în natură casa de locuit cu anexele și terenul de pământ pe care este situat

imobilul nr. 257, șos. Muncești, mun. Chișinău, conform cotei-părți deținute, precum și care sunt variantele posibile de partajare în natură a casei de locuit cu anexele și terenul de pământ pe care este situat imobilul nr. 257, șos. Muncești, mun. Chișinău.

Prin avizul expertului nr. 2641 din 05 iunie 2012, s-a adus la cunoștința instanței de judecată despre imposibilitatea efectuării expertizei din considerentul că expertiza dată ar fi fost efectuată numai după prezentarea documentelor primare și anume: planul cadastral actual al terenului (planul de amplasament a construcțiilor și amenajărilor) cu nr. cadastral 0100117200, situat în sect. Botanica, șos. Muncești 257; planul construcției amplasate pe terenul din șos. Muncești 257, mun. Chișinău; dosarul cadastral în original al imobilului, situat pe șos. Muncești 257, mun. Chișinău; extrasul din registrul cadastral în original a imobilului situat pe șos. Muncești, 257, mun. Chișinău.

În cadrul judecării pricinii în ordine de apel, recurentul a solicitat instanței de apel numirea unei expertize tehnice în vederea stabilirii modalității partajării proprietății comune pe cote-părți.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 17 octombrie 2012, demersul lui Gangurean Oleg privind numirea unei expertize, a fost respins.

Conform prevederilor art. 148 alin. (1) CPC, pentru elucidarea unor aspecte din domeniul științei, artei, tehnicii, meșteșugurilor artisanale și din alte domenii, apărute în proces, care cer cunoștințe speciale, instanța dispune efectuarea unei expertize, la cererea părții sau a unui alt participant la proces, iar în cazurile prevăzute de lege, din oficiu. Actele reviziei ori ale inspecțiilor departamentale, precum și raportul scris al specialistului, nu pot înlocui raportul de expertiză și nici exclude necesitatea efectuării expertizei în aceeași problemă.

Astfel, concluziile instanței de apel privind respingerea demersului de numire a expertizei, întrucât, în instanța de fond aceasta mai solicitat numirea unei expertize, însă nu a prezentat actele solicitat de către expert, sunt neîntemeiate, or, examinarea cauzei în instanța de apel reprezintă o continuitate a examinării fondului cauzei.

În acest sens, potrivit art. 376 alin. (1) CPC, dispozițiile de procedură privind judecarea pricinilor civile în primă instanță se aplică și în instanța de apel în măsura în care nu sînt contrare dispozițiilor prezentului capitol.

Potrivit art. 203 alin. (2) CPC, respingerea cererii sau a demersului nu decade persoana interesată din dreptul de a le înainta din nou pe parcursul dezbaterilor judiciare.

La caz, solicitarea lui Gangurean Oleg de numire a unei expertize tehnice, în fapt, nu este decît înaintarea unui demers repetat, în condițiile art. 203 CPC.

În același timp, potrivit dispozițiilor art. 372 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să refacă ori să completeze probele administrate în primă instanță, să prezinte noi probe, în condițiile prezentului cod, iar instanța de apel este obligată să administreze noi probe și să constate noi circumstanțe dacă este necesar soluționării juste a pricinii.

Astfel, prin înaintarea demersului repetat de către recurent privind ordonarea expertizei tehnice, solicitantul a făcut uz de un drept al său procedural de a obține o

probă nouă, pe care o consideră importantă la justa soluționare a litigiului.

Mai mult ca atât, instanța de recurs constată că în materialele cauzei nu se regăsesc probe care să confirme că Gangurean Oleg a fost somat să prezinte actele solicitat de către expert.

Lacunele indicate mai sus nu pot fi corectate la judecarea recursului, fapt pentru care recursul urmează a fi admis, decizia și încheierea instanței de apel din 17 octombrie 2012 – casate, cu remiterea cauzei la rejudecare.

În temeiul celor expuse, în baza art. 445 alin. (1) lit. c) CPC al Republicii Moldova, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se admite recursul declarat de către Gangurean Oleg.

Se casează decizia și încheierea Curții de Apel Chișinău din 17 octombrie 2012, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Gangurean Oleg împotriva lui Surugiu Dumitru, privind partajarea în natură a bunului proprietate comună pe cote-părți, cu restituirea pricinii la rejudecare în instanța de apel, în alt complet de judecată.

Decizia rămâne irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,
judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Nicolae Clima

Vera Macinskaia

Iurie Diaconu

Ion Vîlcov